25. 4. 2013

ID: 91059

Ústavní soud zrušil tzv. přísudkovou vyhlášku

Tisková zpráva

Skupina senátorů podala Ústavnímu soudu návrh na zrušení vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb. (dále jen „přísudková vyhláška“).

Po přezkoumání návrhu dospěl Ústavní soud k závěru, že napadená vyhláška je v rozporu s ústavním pořádkem a se zákonem a zrušil ji ke dni vyhlášení svého nálezu ve Sbírce zákonů.

Původním smyslem přísudkové vyhlášky bylo zjednodušení výpočtu odměny za právní zastupování v občanském soudním řízení a odstranění průtahů způsobených účastníky řízení. Přísudková vyhláška tak stanovila náklady právního zastoupení paušální výší odměn právních zástupců, přičemž nerozlišovala složitost věci, časovou náročnost, počet provedených úkonů právní služby ani výsledek řízení před soudem. Tento systém se v praxi neosvědčil.

Přísudková vyhláška naopak motivuje věřitele k soudním sporům o bagatelní částky, přičemž jejich ziskem není samotný předmět sporu, ale paušální (a vzhledem k předmětu řízení nepřiměřená) výše odměny právního zastoupení. To vede ke vzniku trhu s bagatelními pohledávkami, během jejichž uplatňování převyšují přiznané náklady ty, které byly skutečně vynaloženy. Přiznané náklady se v důsledku této vyhlášky pravidelně dostávají do hrubého nepoměru k hodnotě sporu, čímž dochází ke stanovení sankce bez zákona, a tedy i ke kolizi s čl. 4 odst. 1 Listiny (povinnosti lze ukládat jen na základě zákona a v jeho mezích). Tato skutečnost, stejně jako rozpor s § 142 odst. 1 o. s. ř., který stanoví jako kritérium přiznání náhrady nákladů řízení účelnost vynaložení těchto nákladů, vedla Ústavní soud k rozhodnutí vyhovět návrhu a přísudkovou vyhlášku zrušit jako celek.

Nad rámec posuzování ústavnosti vyhlášky Ústavní soud poznamenal, že při přípravě nové právní úpravy by bylo vhodné, aby kritéria pro určení výše náhrady byla obsažena přímo v samotné vyhlášce. Stejně tak by mělo být stanovení výše odměny za právní zastoupení přiměřené vymáhané částce. Závěrem svého nálezu Ústavní soud uvedl příklady z vlastní judikatury, jejímž prostřednictvím v průběhu času precizoval pojmy „účelně vynaložené náklady právního zastoupení“ respektive „zneužití práva na zastoupení advokátem“. Výslovným uvedením stěžejních principů tak Ústavní soud poskytl indicie pro budoucí – ústavně souladnou – právní úpravu.

Odlišné stanovisko k nálezu uplatnil soudce Vladimír Kůrka.

Text nálezu včetně odlišného stanoviska je ke stažení >>> zde.

Zdroj: Ústavní soud

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- HAVEL & PARTNERS posiluje daňový tým. Novými daňovými řediteli jsou Hana Greiff a Michal Šúrek
- ICT KONFERENCE KKDS Praha 2026: firmy řeší kyberbezpečnost, AI i nové regulace
- endors otevírá pobočku v Londýně pro Čechy v Anglii a britské firmy mířící do střední Evropy
- AI mění, za co firmy platí advokátům. Roste cena zkušeností, úsudku a důvěry
- K rodině přistupovat s odstupem a bez emocí
- bpv BRAUN PARTNERS posiluje svou přítomnost v Libereckém kraji
- Dentons dále posiluje oblast M&A příchodem Ivy Pavlíny Culek Čechrákové
- Dentons radila Smartwings a ČSA při jejich prodeji turecké aerolince
- BBH poskytovala poradenství PPF Real Estate při akvizici kancelářské budovy Telehouse v Praze
- Jak správně nastavit holdingovou strukturu, chránit majetek a připravit předání další generaci
- Zkušení advokáti Juraj Dubovský a Petr Vohnický se stávají partnery HAVEL & PARTNERS, kancelář zavádí i novou pozici Associate Partner